

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja Nr 38, telefon Nr 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja Nr 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronicy 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja Nr 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzemidńskiego (Najstarszy w Królestwie) Od środy 14 do piątku 16 września (włącznie)

Ciekawa i zupełna zmiana programu!

Życie mikrobów chorobotwórczych w wodzie (naukowe zdjęcia z natury. Z serji „Mikro kinematografii Obłężenie Grenady (dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych Teatrów Paryskich“) **Doba na wyspach włoskich: Klasztor Chorwii** (wspomnienia „natura“) **Kamille** w wykonaniu mieszkanu (komieczny) **PRZEPAŚĆ (Przewodnik-zabójca)** (wstrząsający dramt w wykonaniu najlepszych artystów: „Teatro Dramatico Nationale w Rzymie“; **Skating rink** (komieczny)

W poszukiwaniu przyjaciela żony (wyjątkowo komieczny)

Na scenie odegranym będzie **DZIECIĄKI** komedja w 1 odsł. Reż. W. Kisielewski.

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kaloskopcach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. Szczegóły w afiszach i programach.

MA-GAZYN UBIOROW MĘZKICH

R. Trawińskiego

przeniesiony został

1486-20-5

do domu Towar. Pożycz. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

Dr. Szummer
powrócił

Rocznica.

Dnia 12 września 1683 r. uwolnił król Jan III Sobieski ciężko uciesiony Wiedeń od opresji tureckiej.

Nie ucząc się z przeszłości, nie znanych faktów, swą powłóczną o poświęceniu i uczynności polskiego monarchy, jak i o austriackiej niewdzięczności.

Zastępcę króla, witanego przez Wiedeńczyków kwiatarni i pieśniarni, zredukowano przez przeciąg dwóch wieków do minimum i dziś jest król Jan III w oświetleniu niemieckich pism niedłwie, że generałem austriackim, którego całą zasługą jest to, że słuchał — rozkazów.... Ale ba! Z artykułów niemieckich możemy łatwo wysnuć wniosek, że Wiedeń nie byłby się w roku 1683-cim Turkom poddał, że odsiecz polska była prawie że zbędczą, że ostatecznie, gdyby nawet Turcy byli zdobyli Wiedeń, nic by się było złego nie stało, bo nie zdołałby się przy nim utrzymać...

Ze też król Jan był tak mało przewidującym.

Gdyby tak w Wilanowie na prośby hr. Wilczka wystanca austriackiego był odpowiedział: — Moi panowie! Nie wierze, aby Wiedeń poddał się Turkom. Wiedeńczycy zbyt są mężni i zbyt oddani chrześcijaństwu, aby mogli poddać miasto poganom. Pomoc moich wojsk byłaby zbędczą, bo obrażałbym cesarza niemieckiego, gdybym się ośmielił powątpiewać o jego potęgę. A zresztą, gdyby nawet Wiedeń padł, to nie stałoby się nic nadzwyczajnego! Jestem pewien, że prędzej czy później zruci z siebie jarzmo tureckie, bo Turcy się przy

Wiedniu utrzymał nie zdołał! — i tak rzekłszy, powinien był łaskawie z niczem postów odprawić. A odpowiedź ta byłaby najzupełniej zgodną z brzmieniem dzisiejszych artykułów niemieckich pism...

Ba, gdyby król Jan III był przewidującym!

Ale do tego trzeba było nie myśleć o niczem, jak tylko o własnej wygodzie i pożytku, a tego król Jan III jako chrześcijanin i rzezyer, nie umiał...

Niemaj jednak złego, któreby na dobre nie wyszło. A odsiecz wiedeńska wysłaby nam niewątpliwie bardzo na użytek, a tego król Jan III jako chrześcijanin i rzezyer, nie umiał...

Rola prasy.

Przed kilku laty głośna była pogardliwa uwaga cesarza Wilhelma o prasie niemieckiej. Wypędzeni ze szkół „kwartanery”, (uczniowie czwartej klasy) zostali redaktorami — powiedział wówczas monarcha.

Cesarską obelgę powtórzył obecnie w nieco odmiennej formie naczelny prezes Pomorza, bar. Maltzahn, z okazji jubileuszu miasta Stolp, w którym uczestniczył Wilhelm II i jego małżonka. Po wyjeździe pary cesarskiej odbył się bankiet, na którym prezydent Maltzahn wznosił toast polemiczny i tak się między innymi wyraził z wyraźną aluzją do mowy królewieckiej:

Gdy przypominamy sobie wypadki ostatnich dwu tygodni, uderza nas niejedno, co sympatji obudzić w nas nie może. Jeżeli większość gazet niemieckich, redagowanych przez młodych ludzi, którzy jeszcze nie są wypierzeni, ośmiela się naszemu najpotężniejszemu władcy odmawiać prawa głosu, to wyrazem nadzieje, że postępowanie takie tutaj nie znajdzie oddźwięku. Nie chcemy, aby nasz najwyższy pan był tylko figurą w schematyzmie, lecz panem i

mężem, który broni swych poglądów. To będzie dla nas radością.

Oczywiście słowa wywołały w całej prasie niemieckiej energiczne protesty. Nawet dzienniki konserwatywno-nacjonalistyczne, jak np. „Tägliche Rundschau” wystąpiły z ostrą krytyką „baronowskiej mądrości”, zarzucając jemu i całej biurokracji pruskiej, że o istocie i znaczeniu prasy współczesnej na najfalszysze pojęcie i plotąc koszałki opatki „nie prasę ośmieszają, lecz siebie”.

„Nationalzeitung” przypomina panu Maltzahnowi, że nie pierwsze lepsze świstki, lecz najpoważniejsze, przez dojrzałych ludzi redagowane dzienniki wywołują „szlachetny, nagłym impromporozumieniem” i „które tylk...

„Ci uczciwi krytycy, którzy, wiele lepiej znają usposobienie ludu, niż „tełchy w Szczecinie prezydent, są co najmniej równie dobrimi przyjaciółmi cesarza, jak jego lizusy i chwalczy. Poważna prasa niemiecka zjednała sobie swoją sumiennością i pewnością tyle szacunku na całym świecie, że może przejść do porządku dziennego nad obelgami p. Maltzahna”.

„Freisinnige Zeitung” nazywa mowę pomorskiego barona „czelnością”.

„Tageblatt” berliński tak się wyraża: „Gdyby jaki młody psiak z biurokracji pruskiej, który się jeszcze nie wypierzył, w tym tonie przemówił, moźnaby ostatecznie darować mu taki wybrzyk. Ale o naczelnego prezesa mamy chyba prawo żądać dojrzałego sądu o sprawach publicznych i więcej poważania dla prasy i przekonania innych. Aczkolwiek bowiem i dziś jeszcze pozostało prawdą, że narody nie mają pojęcia, z jakim minimum inteligencji niekiedy są sprawowane rządy, to jednak błędne jest przekonanie, że z takim samym minimum inteligencji można redagować dziennik”.

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

Pierwszorzędny w Częstochowie
Zakład fotograficzny
W. Wesolowskiego
II Aleja Nr. 26. róg
Teatralnej

LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski
i przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 p. p.
I Aleja Nr. 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Popierajmy przemysł
swojski, chrześcijański

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON Nr 1.

Instalacje Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Egzystuje od 1887 r. Telefon 280
WYKONYWA RZEŹBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.
Fabryka podstawki cementowej na chodniki i stopnie mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPIJSZE.

Sąd salomonowy.

Do rabina M. N. z ulicy Krochmalnej w Warszawie przysły w tych dniach dwie żydówki z koszem bielizny, która wisała na strychu i zmieszała się, a teraz każda z nich chce sobie wybrać lepsze sztuki, twierdząc, że stare i podarte należą do drugiej. Rabin kazał zanieść bieliznę do osobnego pokoju, gdzie pokryjomy zmieszał ją z własną także bielizną, poczem zawałał pojedynczo każdą żydówkę i kazał jej stamtąd wybrać sobie własną bieliznę. I oto

uczciwa żydówka wybrała tylko swoje, zostawiając sztuki należące do rabina; oszustka zaś odrzucała wszystkie stare i podarte sztuki, biorąc nowe razem z bielizną rabina.

Sprawozdanie Giełdowe

**Biura Bankowego Gazety Losowań
Krakowskie-Przedmieście Nr. 47 49
w Warszawie.**

Warszawa 2 września 1910 r.

Na giełdzie Warszawskiej walory pań-

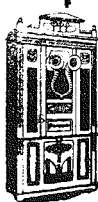
two we i lokacyjne niejednolicie się normowały. Obroty były nieznaczne wobec braku gotowizny potrzebnej na akcyzę od cukru.
W dziale wartości państwowych. Renia podniosła się w cenę zgodnie z wskazówkami petersburskimi i ostatecznie doszła do 95. Notowano 5% Poz. Wawn. z 1905 i 1908 r. po 104¹/₂ i 5% Poz. Zawn. z 1906 r. po 103, 20. Poż. prem. wsielkich emisji doznały poprawy kursowej przy żądaniu za 1-ą sm. 487, za 11-ą 377 i za Szlacheckie 338.
Na targu list zastawnych Ziemskie 4¹/₂ obiegły po 94,20 94,15. 4¹/₂ Ziemskie s-laby i były ofiarowane po 87,30 Z list. Warszawskich 3¹/₂ obniżyły się w cenę do 96,40 a 4¹/₂ nabywano po 91,65. Oblig. 4¹/₂ w Warszawie oddawano po 89,50. Z walorów

prowincjonalnych 5%. Łódzkie VII-aj serji utrzymały się przy kursie 93,50. a 4¹/₂ m. Łodzi sprzedano po obniżeniu kursie 88,10 do 88,20. Zapłacono za Piotrkowskie 82,50 i za Wileńskie 91¹/₂. Szukano Kalskich, Płockich, Radomskich i Kielackich lecz skutkiem braku materiału transakcje były nieliczne.
W dziedziny Akcyj Handlowe mocniej się kształtowały przy transakcjach po 429 Lilop Rau um. przeczono po 133 Słachowickie po 172. Pułtówskie po 140 Rudzkie po 575. Zapłacono za Zyrardowskie po 278 277.
Monety: Marki 48¹/₂, Korony 39,75 Franki 38. Sterlingi 91¹/₂.
Uspokobienie końcowe nastąpiło

!ORKIESTRJOY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, traktjerni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRJOY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Wyższa Szkoła KROJU i SZYCIA

Mistrzynie cechu warszawskiego, mistrzyni PARYSKIEJ AKADEMJI

H. GNIEWKOWSKIEJ

Nagrodzonej złotem medalem w Paryżu.

Kurs teoretyczny i praktyczny na podstawie systemu angielskiego Londyńskiej Akademji, ten system bardzo łatwy, jest zarazem tak dokładny, że krojone według niego ubranie żadnych nie wymaga poprawek. Dla osób nie czasowych zbiorowe kursy wieczorowe 3 razy tygodniowo.

Częstochowa, Teatralna № 13 róg II-iej Alei

DRUGI ROK WYDAWNICTWA.

„DZIEN”

GAZETA BEZPARTYJNA.

WYDAWNICTWO

STEFANA GORSKIEGO

- „DZIEN” broni spraw polskich, wygłaszając hasła narodowe i prawdziwie demokratyczne.
- „DZIEN” jest organem publicystycznym, na dobor śmiałych i rzeczowych artykułów wstępnych zwraca szczególną uwagę.
- „DZIEN” podaje codziennie feljtony z chwili bieżącej. W odcinku powieść. Sprawozdania z kongresów.
- „DZIEN” posiada informacje z pierwszej ręki. Obserwacje i wiadomości krajowych i zagranic.
- „DZIEN” jedyny w prasie warszawskiej daje szczegółowy przegląd głosów pism polskich. Czytelnik jest informowany o poglądach wszystkich innych dzienników na sprawy polskie.
- „DZIEN” daje najobszerniejsze sprawozdania giełdowe i zbrożowe ze wszystkich rynków warszawskich i zagranicznych.
- „DZIEN” daje szczegółowy obraz życia politycznego i ekonomicznego wszystkich ziem polskich i zagranicy.

WARUNKI PRENUMERATY:

w Warszawie:		Na prowincji i w cesarstwie:	
Rocznie	rb. 6,60	Rocznie	rb. 9.-
Półrocznie	3,30	Półrocznie	4,50
Kwartalnie	1,65	Kwartalnie	2,25
Miesięcznie	— 55	Miesięcznie	— 75
Za odnośnienie do domu 5 kop. miesięcznie.		Zagranicą:	
		Rocznie	rb. 14.-
		Półrocznie	7.-
		Kwartalnie	3,50
		Miesięcznie	1,20

Zwracamy uwagę na wypróbowaną skuteczność ogłoszeń w „Dniu”.
Adres wydaw.: Warszawa, Nowy-Swiat Nr. 44.

Przypominam się Szan. Klientom, że po skończeniu wakacji pracownia moja jest już czynna, również pospieszam z bardzo ważnym dla pań i panienek, że przy pracowni prowadzę szkołę kroju, którą powiększyłam, system metody — Angielski oraz Francuski, jako mistrzyni cechu warszawskiego i przedstawicielka Akademii Paryskiej krawiectwa. Mam prawo udzielać patentów cęchnowych i dyplomów paryskich, a także przygotowuję na mistrzyni i podmistrzyni, również przysposabiam do dyplomów i Izraelitki. Z poważaniem
Marja Piasecka.
II Aleja Nr. 40, Częstochowa.
1871 10-2

Ból głowy i migrenę
natychmiast usuwa
MIGRENO-NEUROGIN
Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Zgądać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k. szt. Pudełko 1,20 k. 1845 100-1

PRACOWNIA
Sukien i kostjumów damskich
KARWOWSKIEJ.
Przyjmuje manderki dla pensjonarek
Ul Teatralna Nr. 23 parter miesz. Nr. 2

Zgubiłem weksel z dynamo maszyną. Oferty składać Będzin. Gub. Piotrkowska skrzynka pocztowa № 33 1862 2-2

Potrzebna sklepowa z praktyką do składu wędlin oraz towarów kolonialnych od 1-go Października Wiadomość w Administracji Gońca 1868 3-2

Ostrowy blisko stacji plaś morgowy i studnia, jest do sprzedania za rb. 450 Wiadomość Aleja II 42 Bilski 1877
Sprzedam rower Dojazd Nr 5. 1868 3-2

Centralna Stacya Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacyj
Poleca urządzenie instalacyj oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stałe na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Potrzebuję na pierwszy numer Hipoteki od 3 pokoje z wygodami 2000 do 4000 rb. Wiadomość Aleja w każdej chwili do wynajęcia III 11 42 Bilski 1880 2-1 Aleja № 60 1864 3-1

Chrześcijański Hurtowy Skład Wyrobów Tabacząnych R. Pruszkowskiego

w CZĘSTOCHOWIE. Aleja II № 26 róg Teatralnej. Telefon 143.
Sprzedaje **WYROBY TABACZNE DO SKLEPÓW I RESTAURACYJ po cenach HURTOWYCH**, poleca wyroby tabaczące fabryki T-wa GABA i w MOSKWIE
papierosy JAWA 110 sztuk 6 kop.
BRAVO 15 „ 3 kop.
TYTONIE i CYGARA WSZYSTKICH RENOMOWANYCH FABRYK STAŁE SĄ NA SKŁADZIE.
Papierosnice skórzane i metalowe
Portfele, portmonetki i woreczki
Cygarniczki bursztynowe,
oraz gily największej polskiej fabryki J. Marchelski w Warszawie.

Zawiadomienie

Z dniem 16 Sierpnia 1910 r. został przeniesiony skład mój z ulicy Dojazd № 27 n. ulicę Mikołajewską Nr. 12 (dawniej Tylna)
Wydaje różne towary jako to:
Maszyny do szycia najlepszej konstrukcji. w cenach konkurencyjnych Gramofony Wyznaczki Platery, Zegary ściennie oraz wszelkie przedmioty gospodarstwa domowego
Za gotówkę i na raty tygodniowe.
Polecam się łaskawym w zgledom Szanownej Publiczności pozostaje z głębokim szacunkiem
Janas Haftka

Skład Apteczny
Wacława Orzel
przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księ-garnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnieniem do domów.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednozłupkowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 25 Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20
Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.